

Motion till riksdagen 2024/25:1461

av Tobias Andersson m.fl. (SD)

Incitament för tillväxt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om incitament för tillväxt och tillkännager detta för regeringen.

Förutsättningar för omställning

Sverige står inför stora utmaningar i möjliggörandet av den omställning som pågår. Vi behöver bland annat mer el, utbyggt elnät, fler gruvor och nya industrier för ökad självförsörjning, för stärkt tillväxt och för att nå EU:s klimatmål. Detta kommer oundvikligen att konkurrera med andra intressen rörande allt från rennäring till ingrepp i människors närmiljö och i värsta fall livskvalité. Mot denna bakgrund är det viktigt att politiken agerar ansvarsfullt och respekterar och minimerar de negativa konsekvenserna utan att verka tillväxthämmande. Hela Sverige vinner i längden på svensk tillväxt, stärkt samhällsekonomi och sunda statsfinanser, men i strävan att nå dessa mål kan olika intressen drabbas negativt.

För att balansera dessa intressekonflikter anser Sverigedemokraterna att en större del av det mervärde som skapas på andras bekostnad ska tillfalla de som drabbats. Exempel på detta i nuläget är vattenkraftens bygdepeng men även hur både kärnkraftverk och gruvor behöver fondera medel för att hantera sitt avfall respektive återställning av mark.

Sverigedemokraterna har tidigare budgeterat för en regionalisering av fastighets-skatten för elproduktionsanläggningar och industrifastigheter vilket skulle innebära tydliga incitament för lokal elproduktion och industrietablering, men det kan finnas många olika vägar framåt. Vindkraft, som historiskt har inneburit betydande ingrepp på både egendom och miljö, har varit kraftigt subventionerad av staten. Dock har det saknats tillräckliga strukturer för ansvarstagande gentemot de områden som påverkas – både under driften och, i än mindre utsträckning, vid nedmontering av anläggningarna. Detta måste förändras.

Samtidigt bör politiken vara teknikneutral och inte skapa incitament för ett kraftslag framför ett annat utan behandla dem lika. Det kan ske genom att fastighetsskatten

tillfaller kommunen, eller genom att en del av bolagens intäkter från elproduktionen gör det. Det är dock inte bara elproduktionsanläggningar som påverkar närområdet; även större industrietableringar skapar påfrestningar för den kommunala ekonomin, då allt från bostäder till infrastruktur och välfärd behöver byggas ut och anpassas. Flera kommuner har idag tagit stora risker för att möjliggöra industrietableringar och deras skuldsättning kommer sannolikt aldrig att försvinna om inte etableringarna blir av. Staten kan inte i dessa lägen endast betala ut stöd till berörda kommuner som behöver kunna ta eget ansvar, men det finns andra verktyg.

I takt med ökad elproduktion och elkonsumention kommer även behovet av kraftigt utbyggt elnät vilket innebär ett flertal intressekonflikter. Här behöver såväl elnätsreglering som ersättningsmodeller för markägare ses över.

Gruvor har direkta konsekvenser för både närmiljön och de lokala samhällena, även om de skapar många arbetstillfällen. Det finns ofta en lokal frustration över att mervärdet från gruvdriften inte kommer kommunen eller regionen till del, utöver arbetstillfällen och kommunalskatt. Samtidigt är gruvorna en grundläggande förutsättning för stora delar av vår industri, vår export och i förlängningen vår BNP och statsbudget. Mot denna bakgrund är det rimligt att se över hur mineralavgiften utformas och var dessa medel hamnar.

Det finns många verktyg i politikens verktygslåda för hur olika negativa effekter av denna tillväxt ska hanteras. Det kan röra sig om kommunalisering av skatter, förbättrade möjligheter till kompensation till drabbade markägare, förändrad fördelning av avgifter, fondering av medel och mycket annat. Tidöpartierna gör mycket för att stärka näringslivets förutsättningar i Sverige genom till exempel regelförenkling, sänkta skatter, minskad byråkrati och stärkt kompetensförsörjning vilket bör stärka marginalerna i många branscher. Med anledning av det senare kan vi då också vidta åtgärder för att öka incitamenten och acceptansen för denna tillväxtorienterade politik och de negativa effekter den i vissa fall riskerar att föra med sig.

Tobias Andersson (SD)

Eric Palmqvist (SD)

Josef Fransson (SD)

Mattias Bäckström Johansson (SD)

Jessica Stegrud (SD)

Johnny Svedin (SD)